

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Harrastamisen Suomen mallin avustusten ja koulujen kerhotoiminnan avustusten hakuinfo

Tervetuloa!

Ohjelma

- **Tilaisuuden avaus**
johtaja Tiina Kivisaari, opetus- ja kulttuuriministeriö
- **Harrastamisen Suomen malli**
- Koululaiskyselyn 2024 tulokset; neuvotteleva virkamies Iina Berden, opetus- ja kulttuuriministeriö
- Harrastamisen Suomen mallin avustushaku lukuvuodelle 2025–2026; johtaja Henni Axelin, opetus- ja kulttuuriministeriö
- HSM-tutkimushanke lasten ja nuorten kokemuksista harrastuksissa; tutkija Risto Marttinen, George Mason University, Yhdysvallat
- **Suomi liikkeelle -ohjelman kehittämisavustus: Harrastamisen Suomen mallin liikuntaharrastuksesta polku seuratoimintaan**
ylitarkastaja Sari Virta, opetus- ja kulttuuriministeriö
- **Hankeavustukset koulun kerhotoiminnan tukemiseen ja kehittämiseen 2025**
opetusneuvos Irja Seilola, Opetushallitus
- **Tuusulan ja Siilinjärven kuntien hyvät käytänteet Harrastamisen Suomen mallista ja koulujen kerhotoiminnasta**
koulujen harrastus- ja kerhotoiminnan koordinaattori Tiina Laine, Tuusulan kunta sekä palvelusuunnittelija Tiina Kirjavainen ja HSM-koordinaattori Pirjo Voutilainen, Siilinjärven kunta

Koululaiskyselyn 2024 tulosten julkistaminen

Liikunta-, urheilu ja nuorisoministeri Sandra Bergqvist

28.1.2025
Pahkamäen koulu, Lieto

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Koululaiskyselyn 2024 tulokset

Iina Berden

29.1.2025

Mitä haluaisit harrastaa koulupäivän jälkeen?

Liikuta ison tähden päälle ne harrastukset, joita eniten toivot. Liikuta pienten tähtien päälle ne harrastukset joita haluaisit kokeilla. Jätä paikalleen ne harrastukset, joiden harrastamisesta et ole kiinnostunut nyt.

Joistakin harrastuksista on kuvaus, josta näet mitä harrastuksessa tehdään.

Kun vastaat älypuhelimella: pidä sormi harrastuksen päällä, silloin muut harrastukset himmenevät. Kun liikutat harrastusta, tähtitaulu ilmestyy näkyviin.

Klikkaa alta "Seuraava" ja aloita!

Voisin kokeilla tätä harrastusta.

Liikuta pienien tähtien luo ne harrastukset, joista olet kiinnostunut ja voisit kokeilla

Olisin varmasti mukana tässä harrastuksessa!

Liikuta ison tähden päälle ne harrastukset joita toivot eniten omaan kouluusi.

Koululaiskysely 2024

- Osallistujina 112 468 koululaista (luokat 1-9)
- 1 343 koulua
- Tyttöjä 56 189, poikia 53 572, muu 2 527
- Alakoululaisia 65 275: luokilta 1-3: 25 234 , luokilta 4-6: 41 741
- Yläkoululaisia 47 193
- Mitä haluaisit harrastaa ja mitä harrastuksia haluaisit kokeilla?
- Valittavina 85 harrastusta

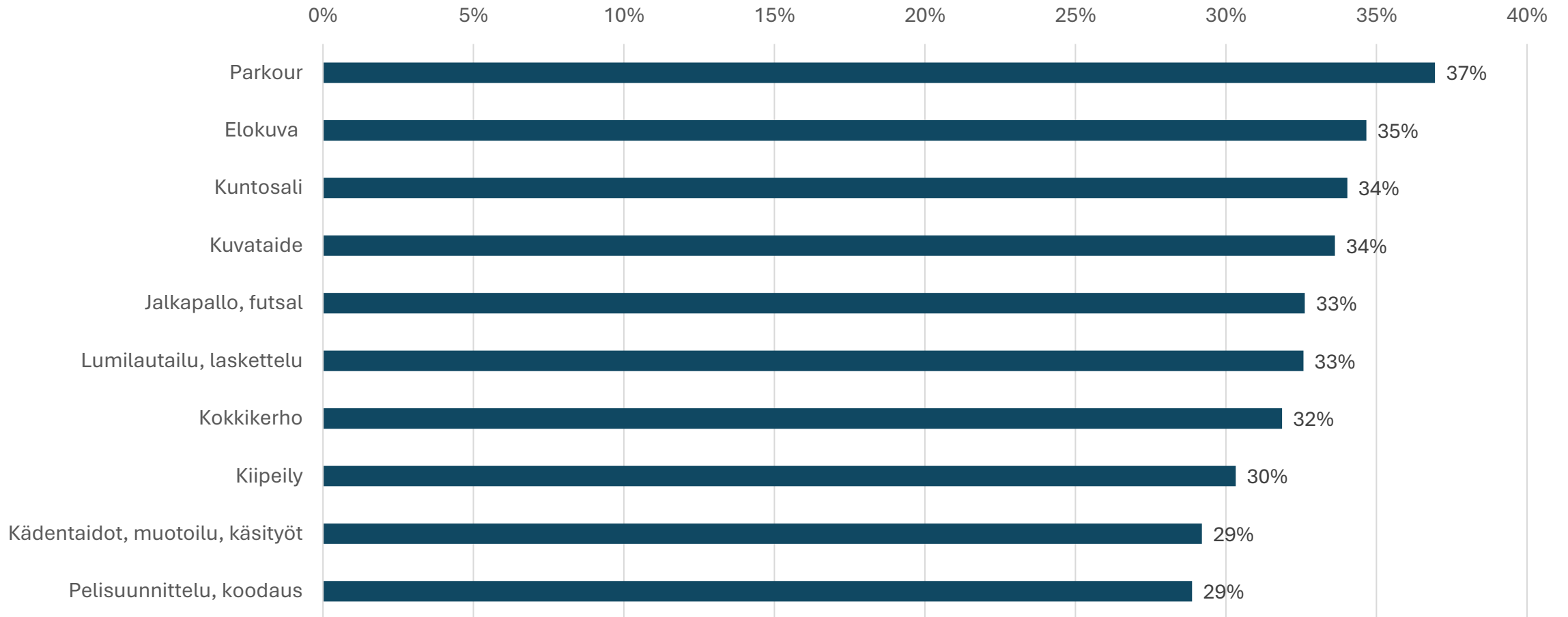

Koululaisilla paljon kiinnostusta osallistua ja päästä kokeilemaan harrastuksia

- 85% on mieluinen harrastus, 15% ei ole
- Alakoululaisista mieluinen harrastus on 88% ja yläkoululaisista 82%
- Iän myötä harrastusten määrä laskee ja osa lapsista lopettaa harrastamisen
- Alakoululaisilla toiveharrastuksia on 8 ja he haluaisivat kokeilla 10 harrastusta
- Yläkoululaisilla toiveharrastuksia on 6 ja he haluaisivat kokeilla 11 harrastusta

Koululaisten harrastustoiveet

(kaikki vastaajat, yhteensä toiveharrastukset ja kiinnostus kokeilla)

Koululaisten harrastustoiveet

Kaikki toiveet	
Parkour	37 %
Elokuva	35 %
Kuntosali	34 %
Kuvataide	34 %
Jalkapallo, futsal	33 %
Lumilautailu, laskettelu	33 %
Kokkikerho	32 %
Kiipeily	30 %
Kädentaidot, muotoilu, käsityöt	29 %
Pelisuunnittelu, koodaus	29 %
Keilailu	29 %
Media-, video ja valotaide	27 %
Valokuvaus	27 %
Koripallo	26 %
Eläinkerho	26 %
Animaatio	26 %
Omien biisien tekeminen	25 %
Kalastus	25 %
Taidekerho	25 %
Soittimen soittaminen (esim. kitara, basso, rummut, piano, kosketinsoitin, saksofoni)	25 %

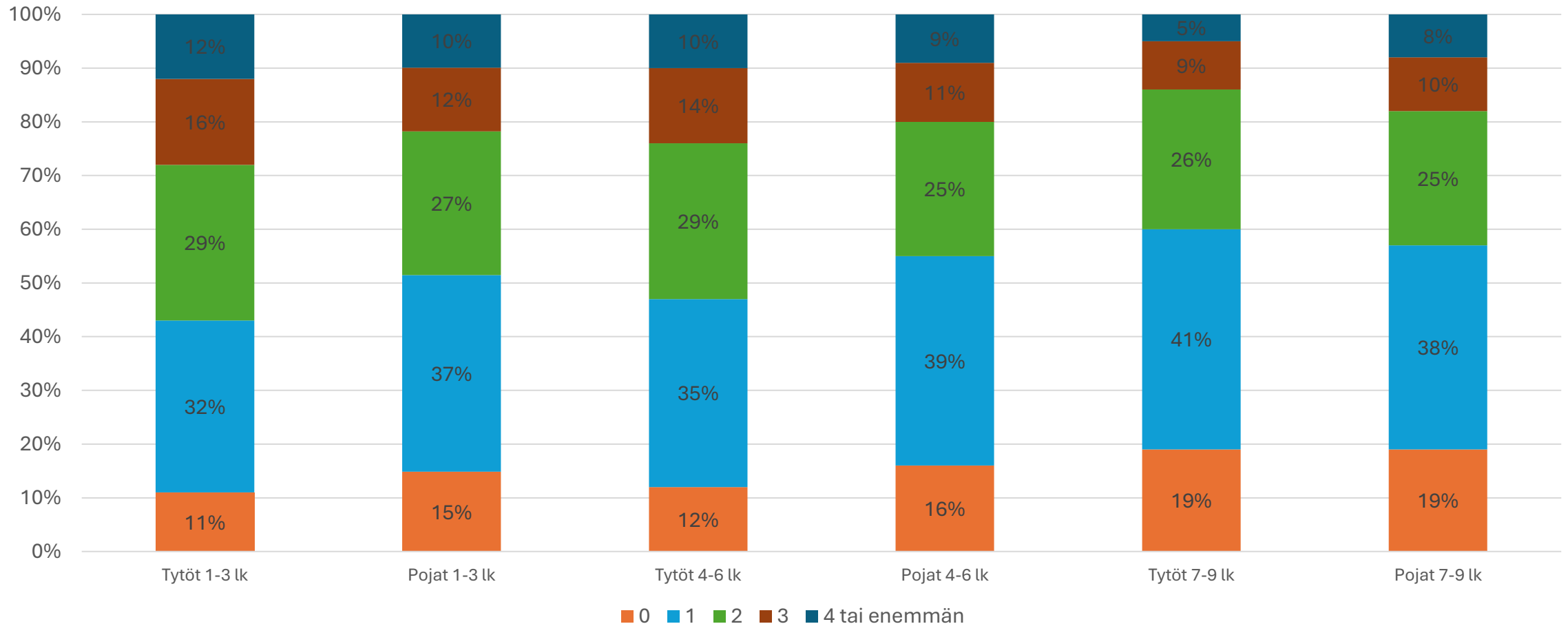
Kaikki toiveet	
Muotipiirtäminen	25 %
Katutaide	24 %
Luistelu ja taitoluistelu	24 %
Lentopallo	24 %
Ratsastus	24 %
Sirkus	24 %
Tietokonepelikerho	24 %
Tanssi	24 %
Uinti, taitouinti, uimahypyt	24 %
Tennis, sulkapallo, pöytätennis, squash, padel	23 %
Mopokerho	23 %
Sarjakuva, kuvittaminen	23 %
Jääkiekko	23 %
Kamppailulajit: taekwondo, karate, nyrkkeily, miekkailu, judo, krav maga, paini, aikido	23 %
Teatteri	23 %
Pyöräily, BMX-pyöräily, maastopyöräily	22 %
Salibandy	22 %
Ampumaurheilu, jousiammunta	22 %
Metsästys	21 %
Arkkitehtuuri	21 %

Kaikki toiveet	
Cheerleading	21 %
Yleisurheilu	21 %
Historia	20 %
Biljardi, snooker	20 %
Frisbeegolf	20 %
Bändisoitto, orkesterissa soittaminen	20 %
Scoottaus, skeittaus	19 %
Kerho, jossa voi kokeilla monia eri harrastuksia	19 %
Lukeminen, kirjallisuus	19 %
Hiihto	19 %
Painonnosto	19 %
Golf, puistogolf	19 %
Monitaide	19 %
Agility	19 %
Pesäpallo	18 %
Shakki	18 %
Monen lajin liikuntakerho	18 %
Street-tanssi	18 %
Käsipallo	18 %
Voimistelu, freegym, rope skipping (naruhyppely), dance 4 fun, kepparitanssi	18 %

Kaikki toiveet	
Suunnistus	17 %
Luonnossa liikkuminen, geokätköily	17 %
Värkkäyskerho	17 %
Partio	17 %
Lautapelikerho	17 %
Keppihevoskerho	16 %
Jooga	16 %
Taitoluistelu, muodostelmaluistelu	15 %
Vesipallo	15 %
Sanataide, kirjoittaminen	15 %
Kuorossa laulaminen	15 %
Raviurheilu	15 %
Melonta	15 %
Veneily, purjehdus	15 %
Tiedekerho	14 %
Yhteisötaide, ympäristötaide	14 %
Amerikkalainen jalkapallo, lippupallo, flagi eli flag football	14 %
Mäkihyppy, yhdistetty	13 %
Kaukalopallo, jääpallo	13 %
Darts	12 %
Palokuntakerho	12 %
Soutu	12 %
Maahockey	12 %
Ringette	10 %
Bridge	8 %

Viides osalla yläkoululaisista ei ole harrastusta

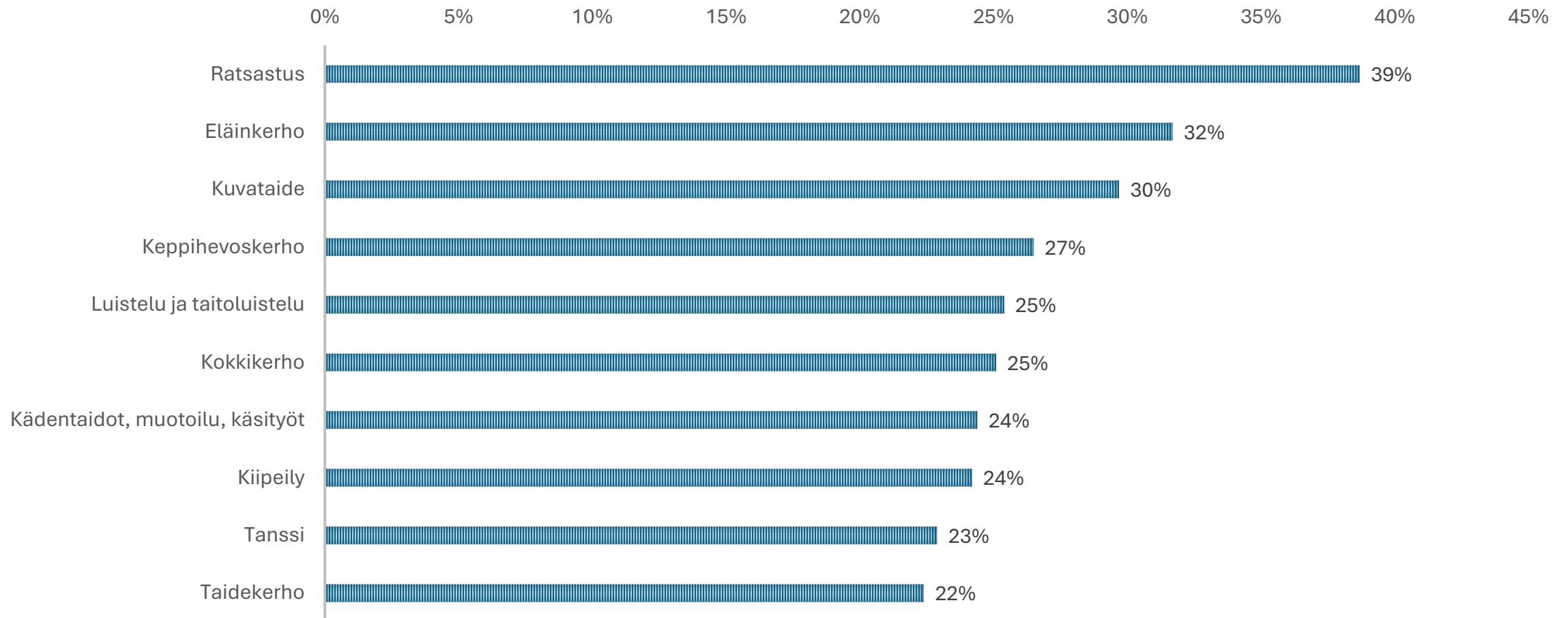
Kuinka monta harrastusta sinulla on tällä hetkellä?

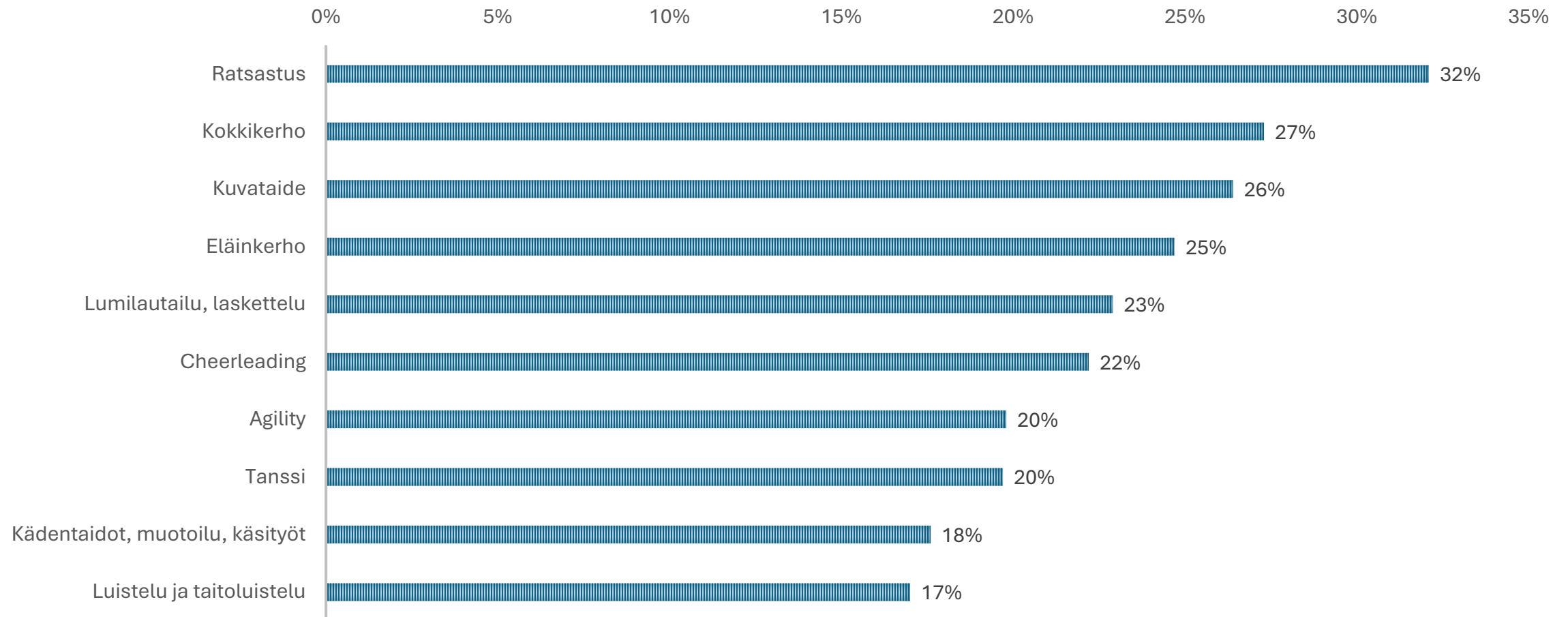
Lapset kirjoittivat syyn, miksi eivät ole voineet aloittaa kiinnostavaa harrastusta (51 200 vastausta!)

- Aikataulun tai välimatkan haasteet
- Harrastamisen kustannukset
- Harrastusta ei järjestetä lähistöllä
- En ole löytänyt sopivaa harrastusryhmää tai joukkuetta
- Muut harrastukset
- Harrastukseen liittyvät omat tai perheenjäsenten huolet
- Oma jaksaminen tai terveydentila
- En halua mennä yksin uuteen ryhmään
- Harrastuksen ikäraja

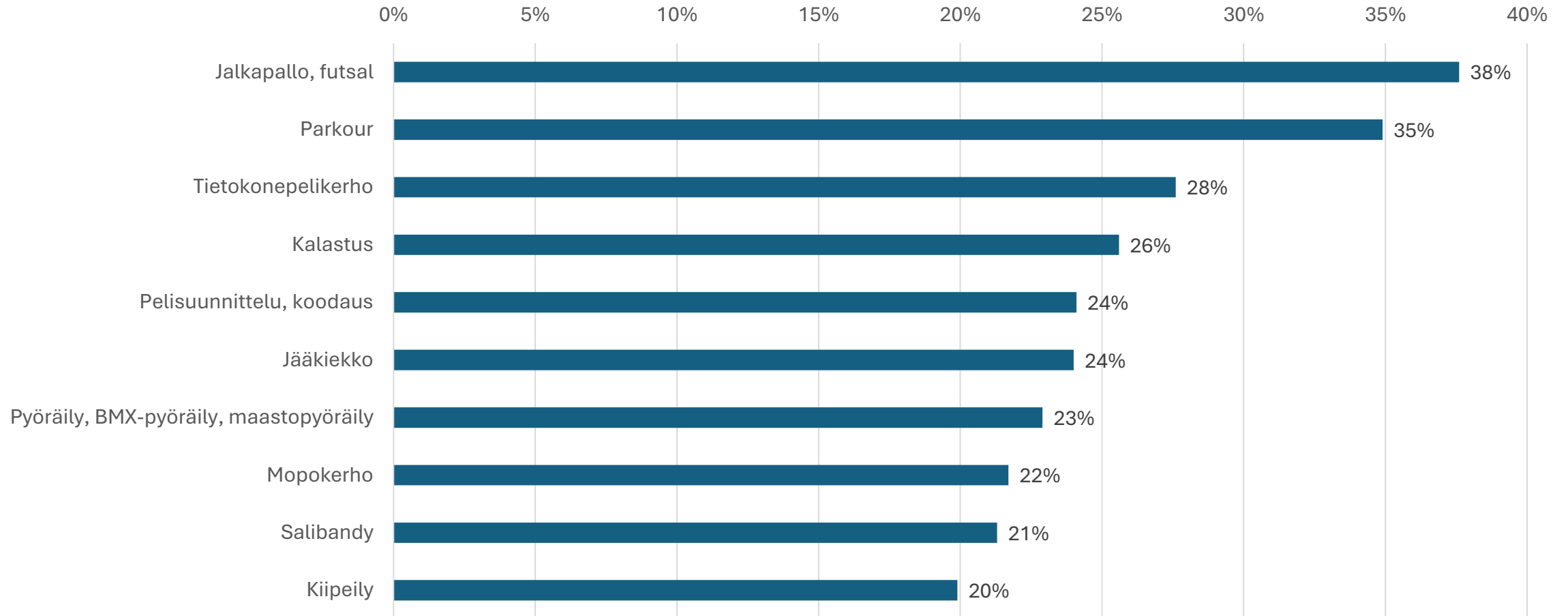
1. – 3. -luokkien tyttöjen toiveharrastukset

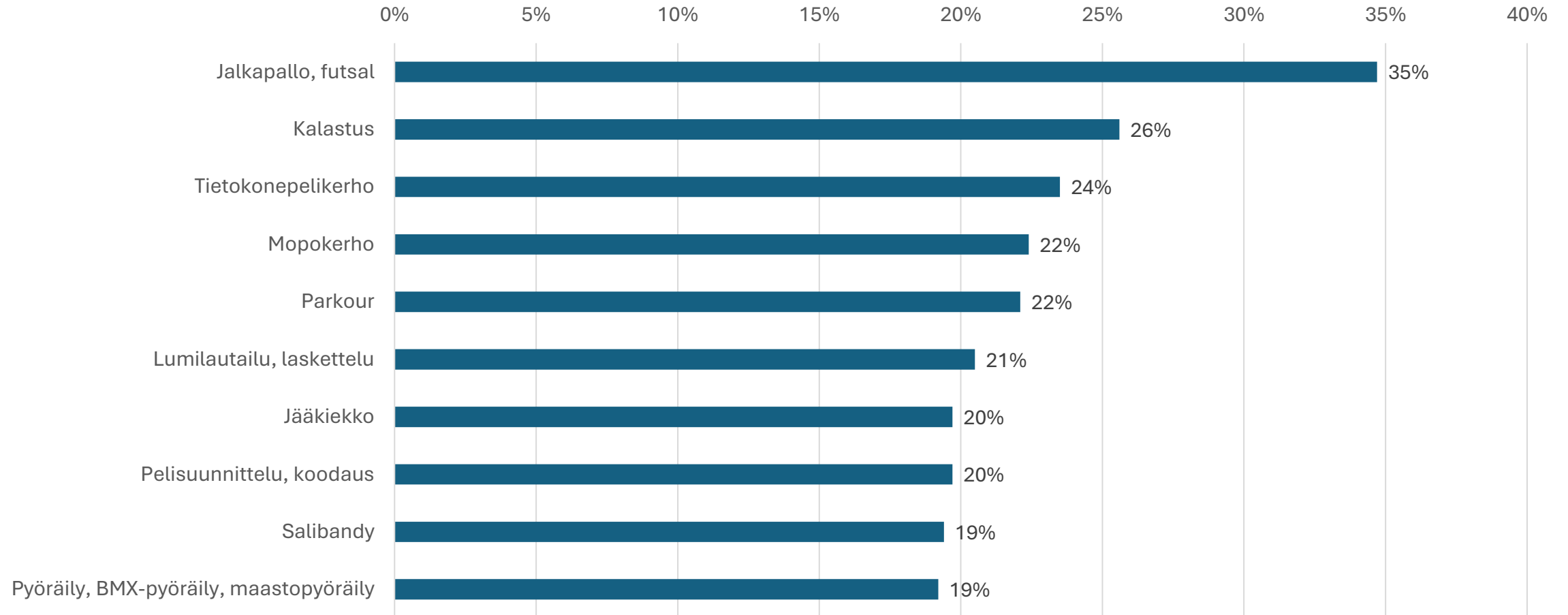
4. – 6. -luokkien tyttöjen toiveharrastukset

1. – 3. luokkien poikien toiveharrastukset

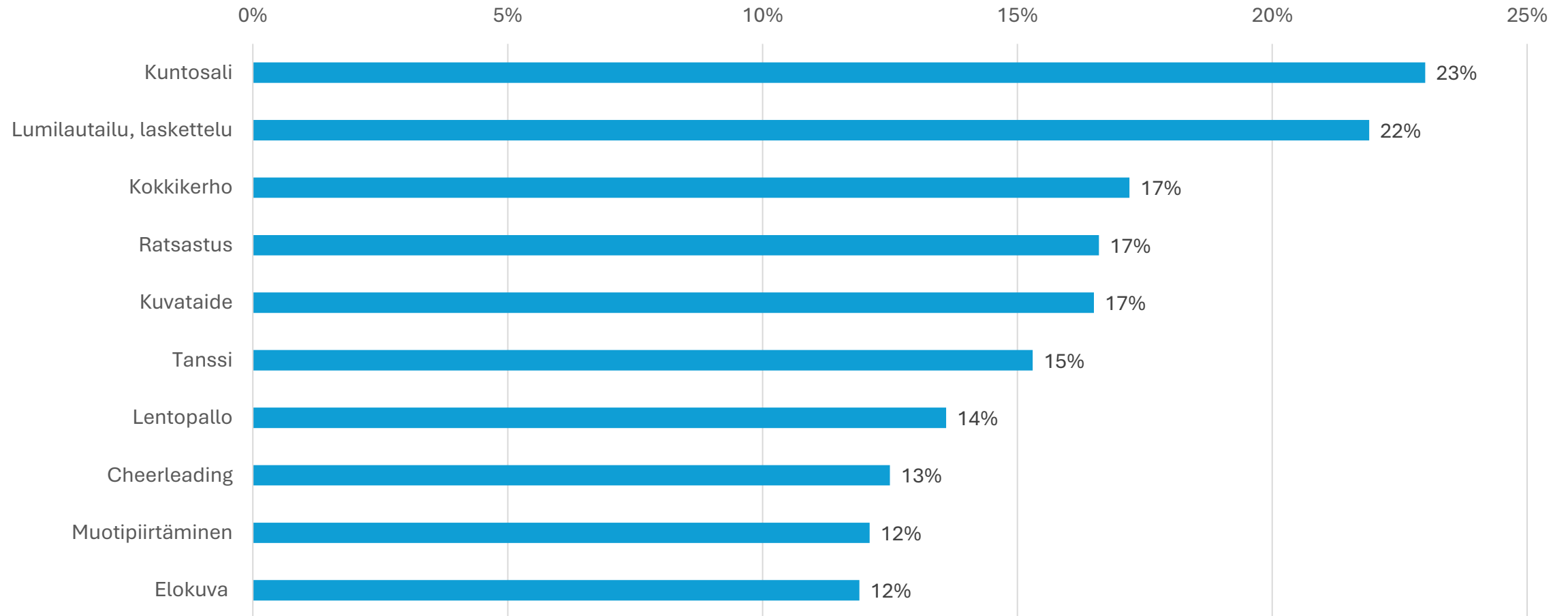

4. – 6. -luokkien poikien toiveharrastukset

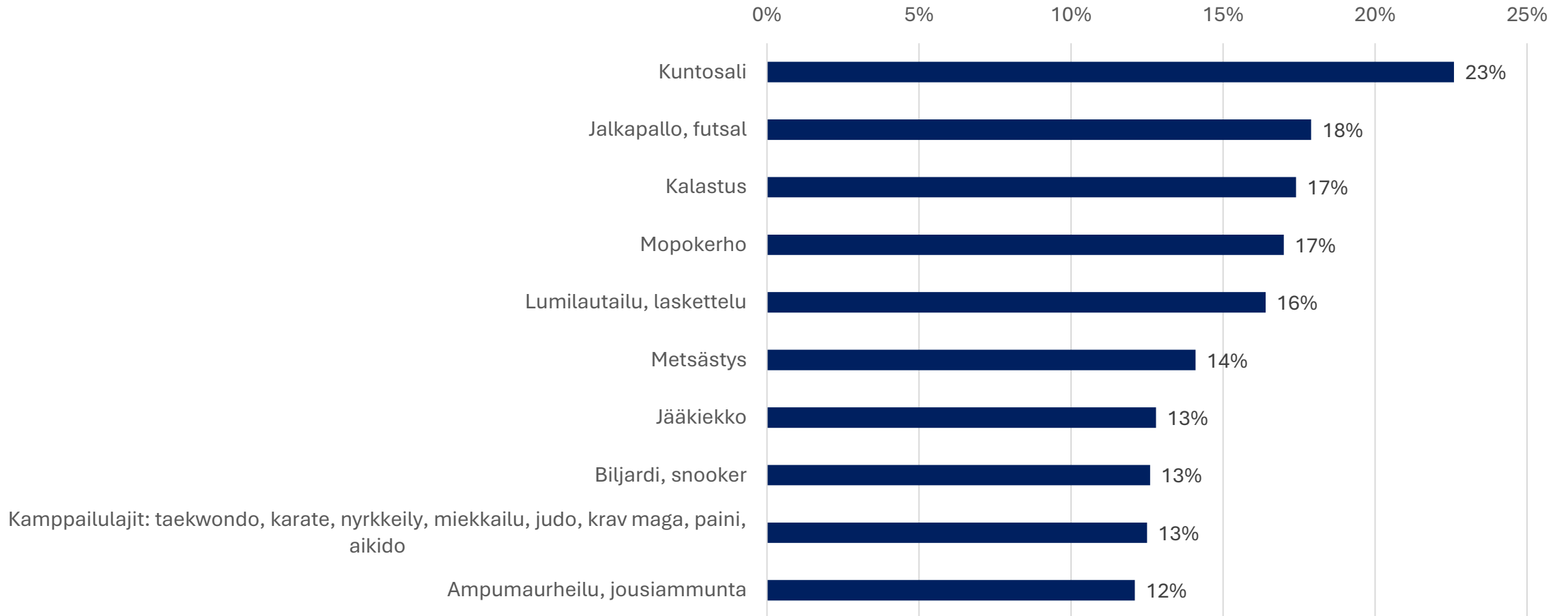

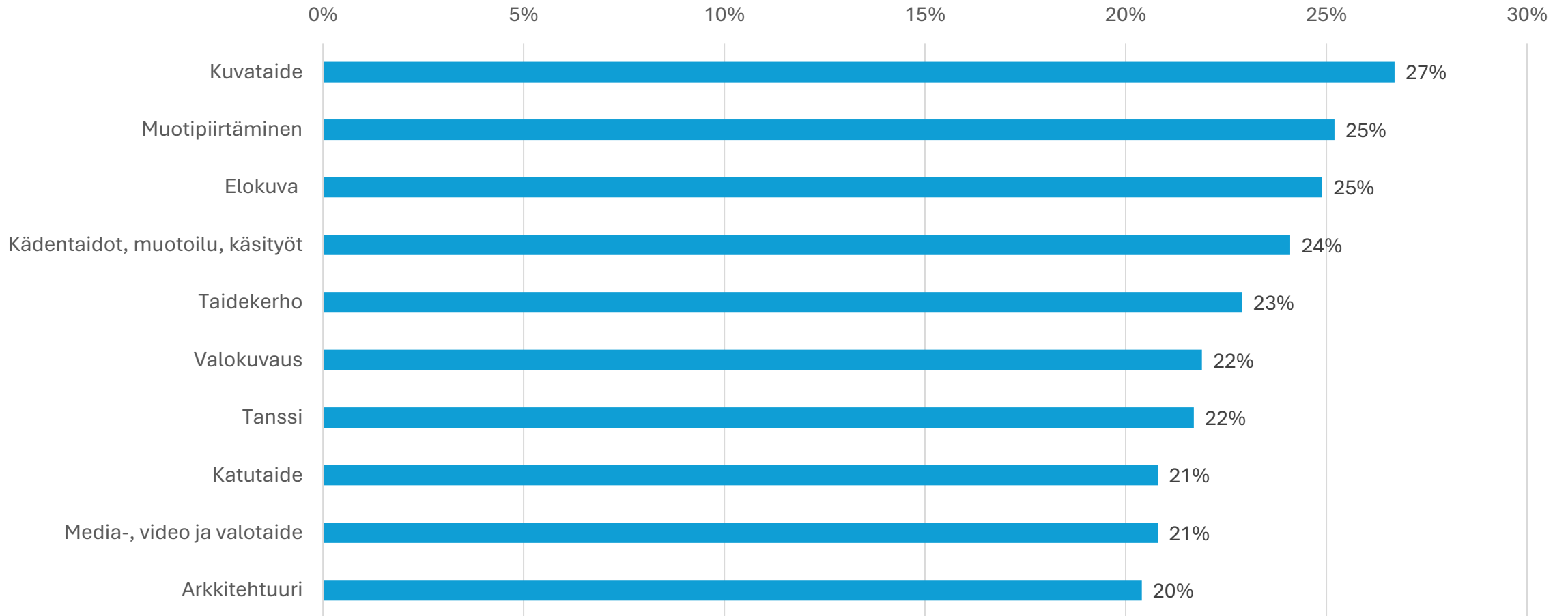
Yläkoulun tyttöjen toiveharrastukset

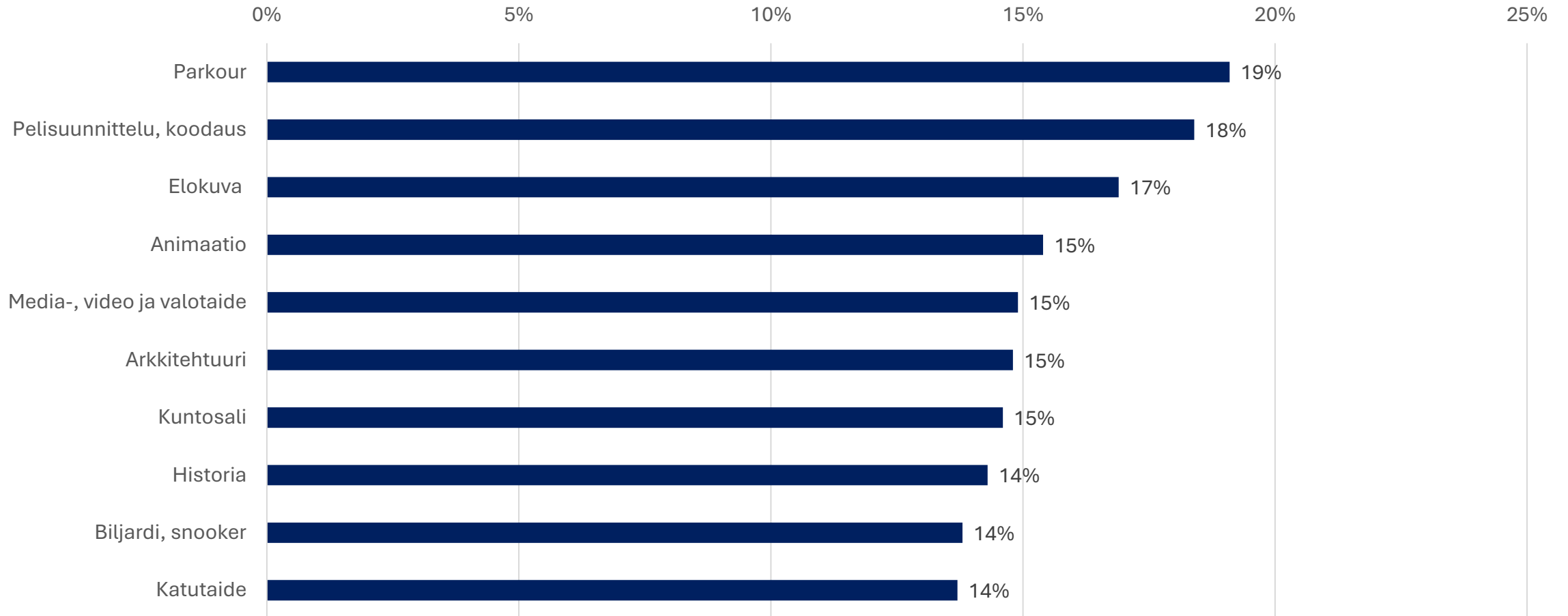
Yläkoulun poikien toiveharrastukset

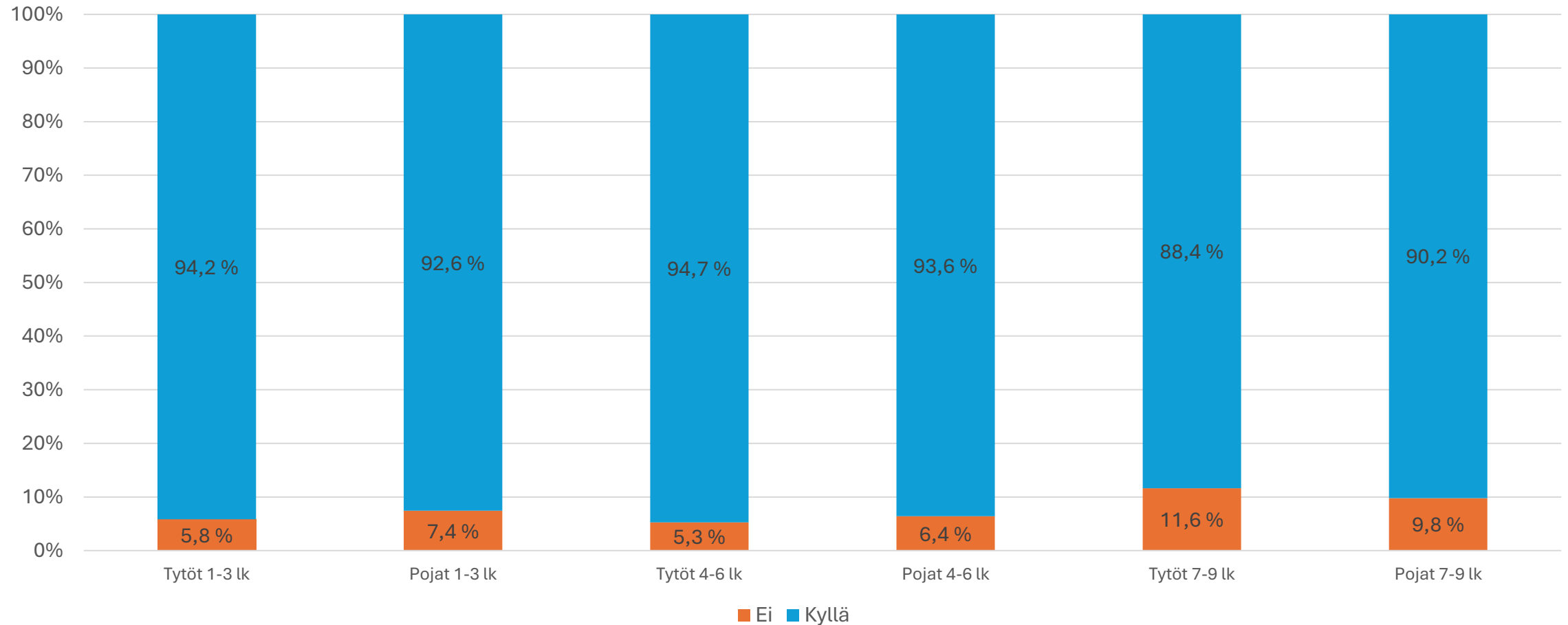
Yläkoulun tyttöjä kiinnostaa kokeilla

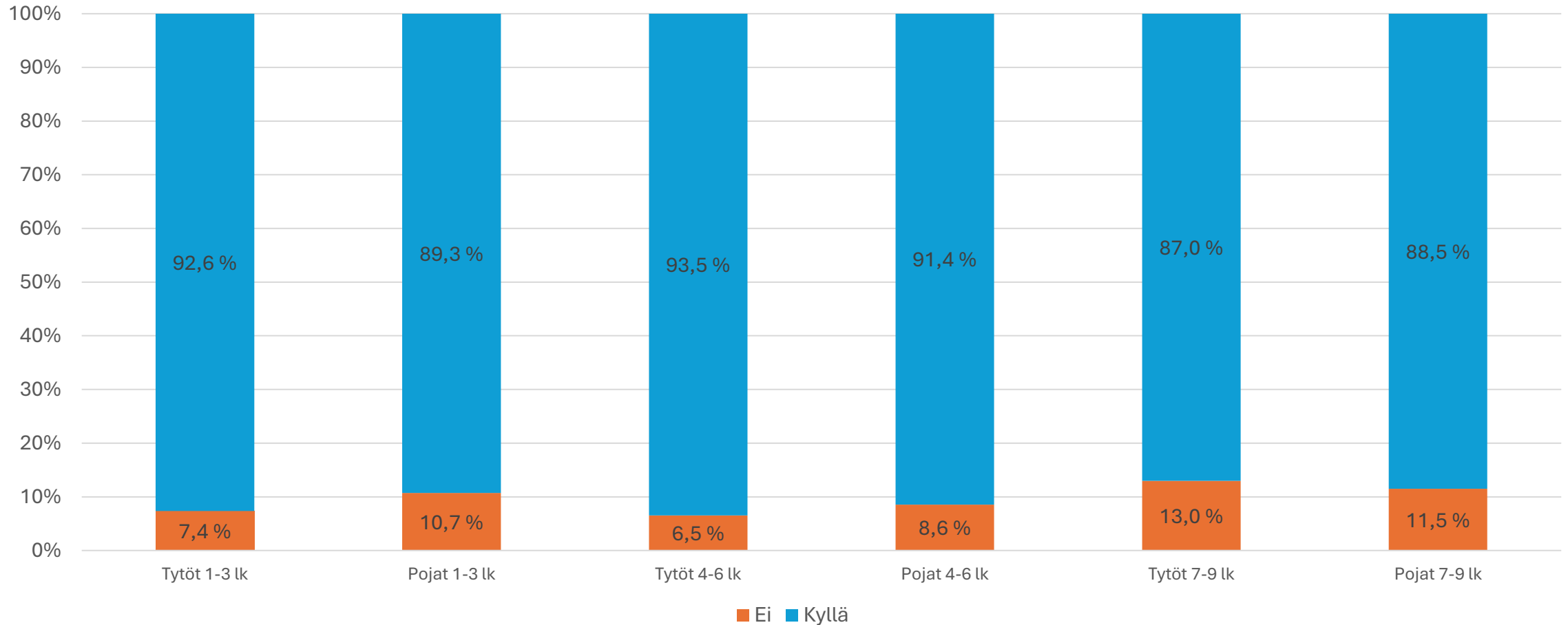
Yläkoulun poikien mielestä kokeilun arvoista

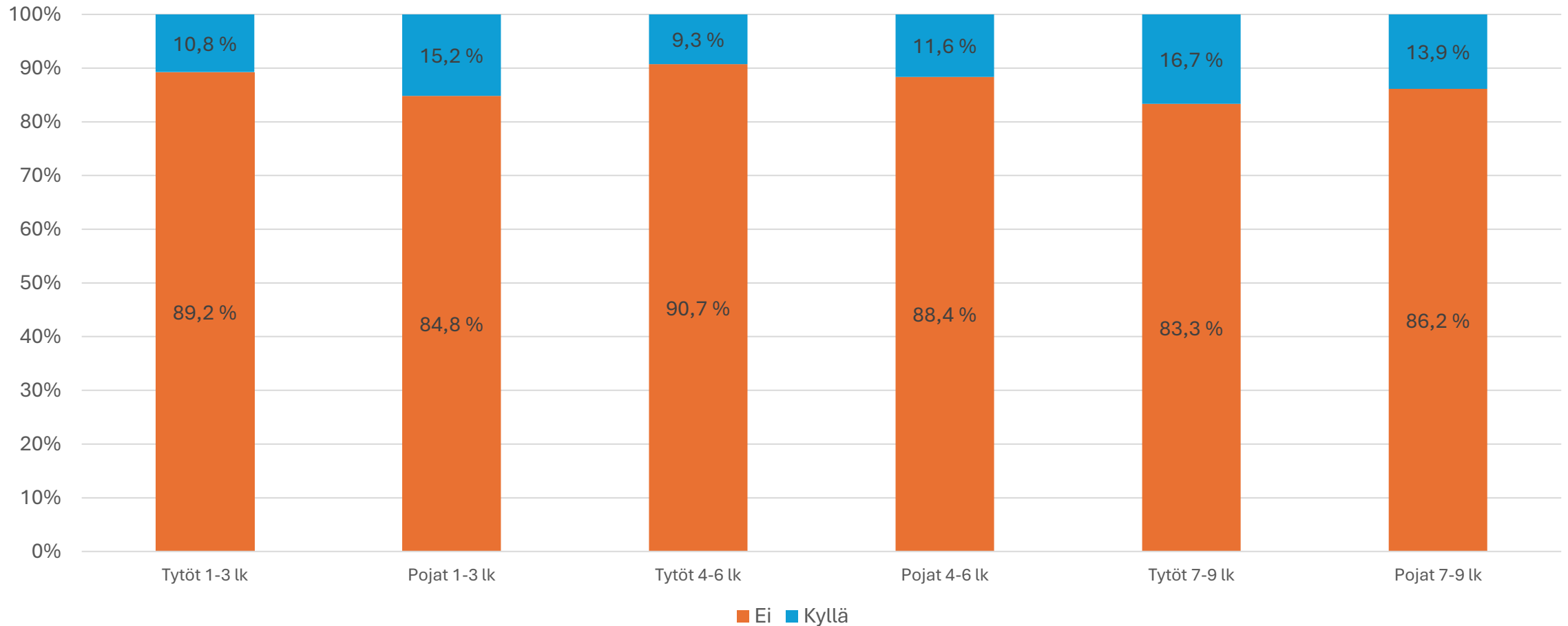
Harrastamisen lisäksi minulla on aikaa nähdä kavereitani

”Olen harrastuksen jälkeen usein iloinen”

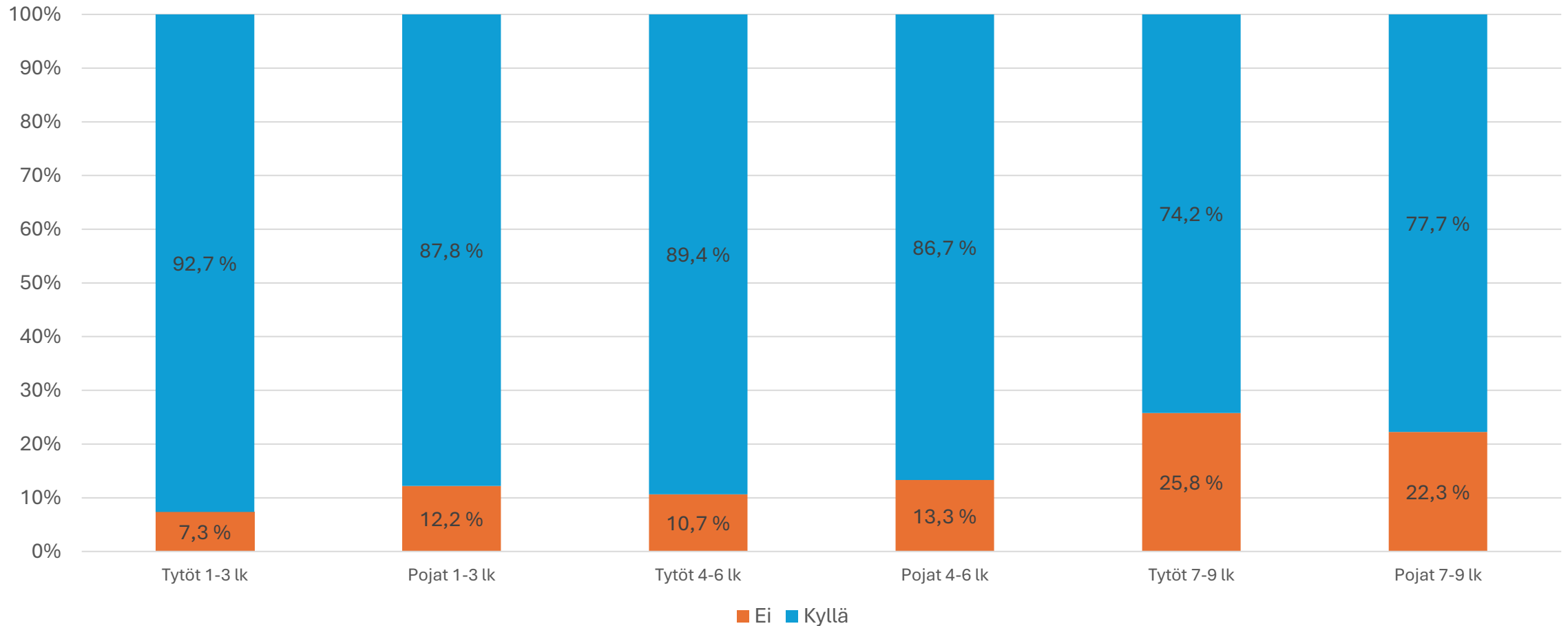

”Harrastus vie liikaa aikaani” – koululaiset vastasivat, että ei vie

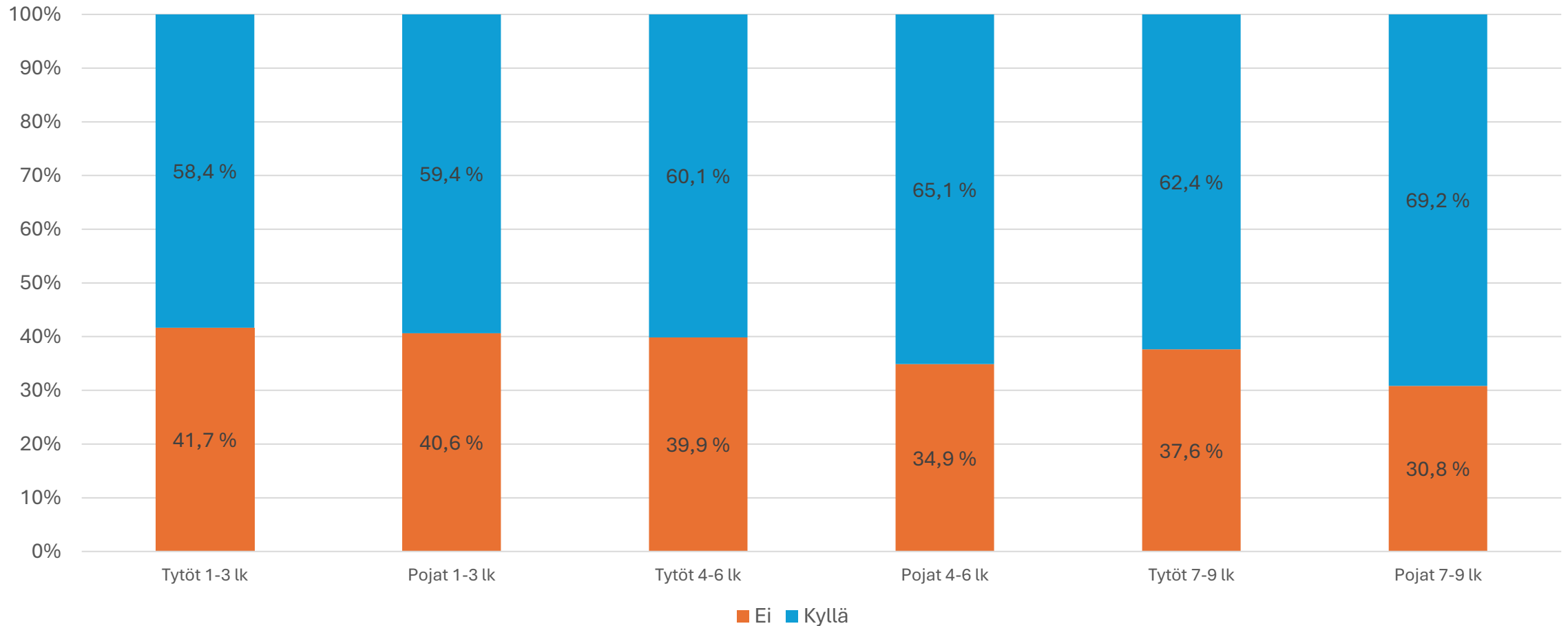

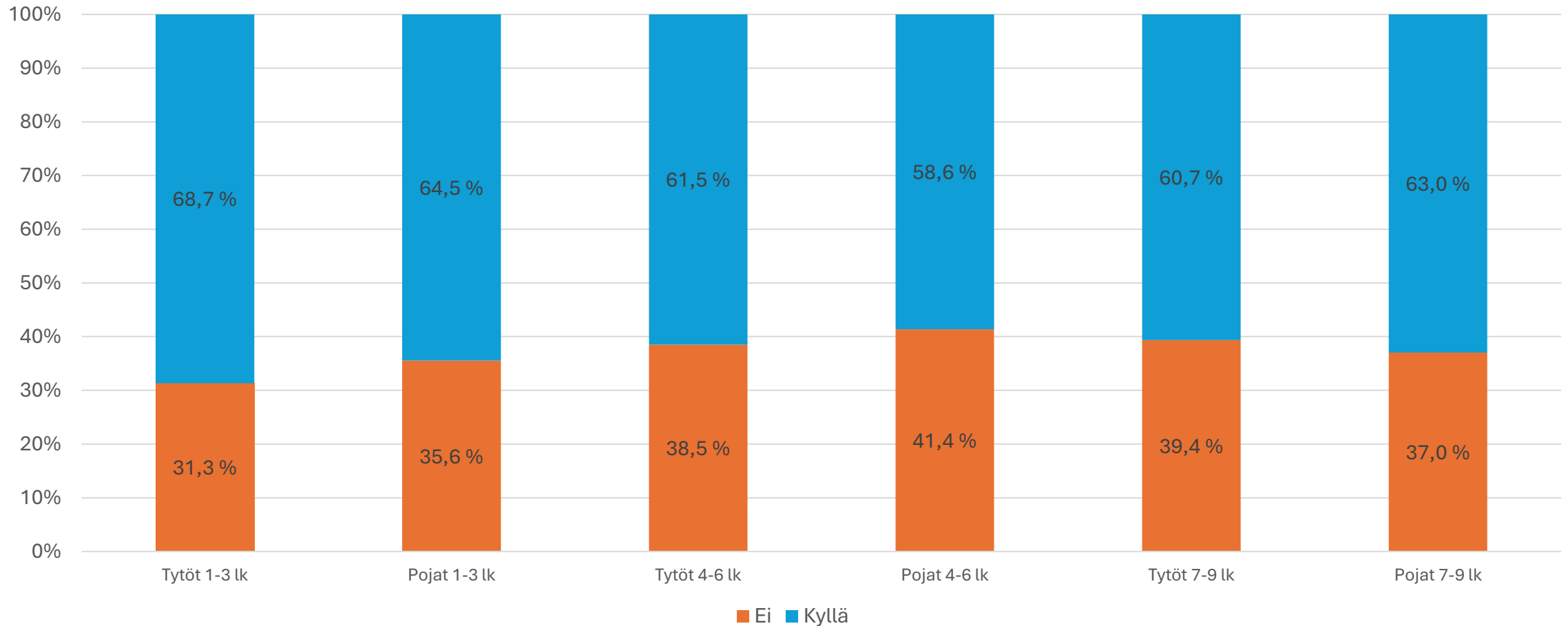
”Minulla jää hyvin aikaa koulutyöhön”

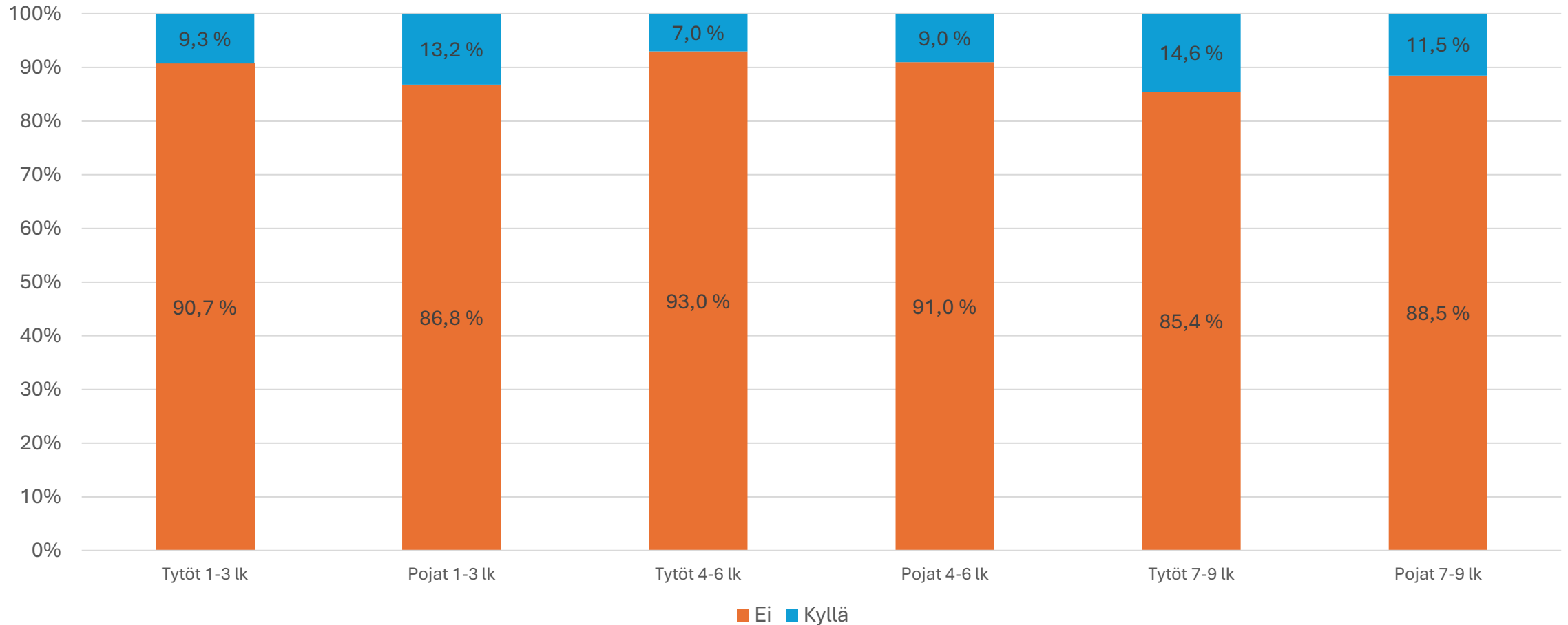
”Voin olla poissa harrastuksesta, jos olen väsynyt”

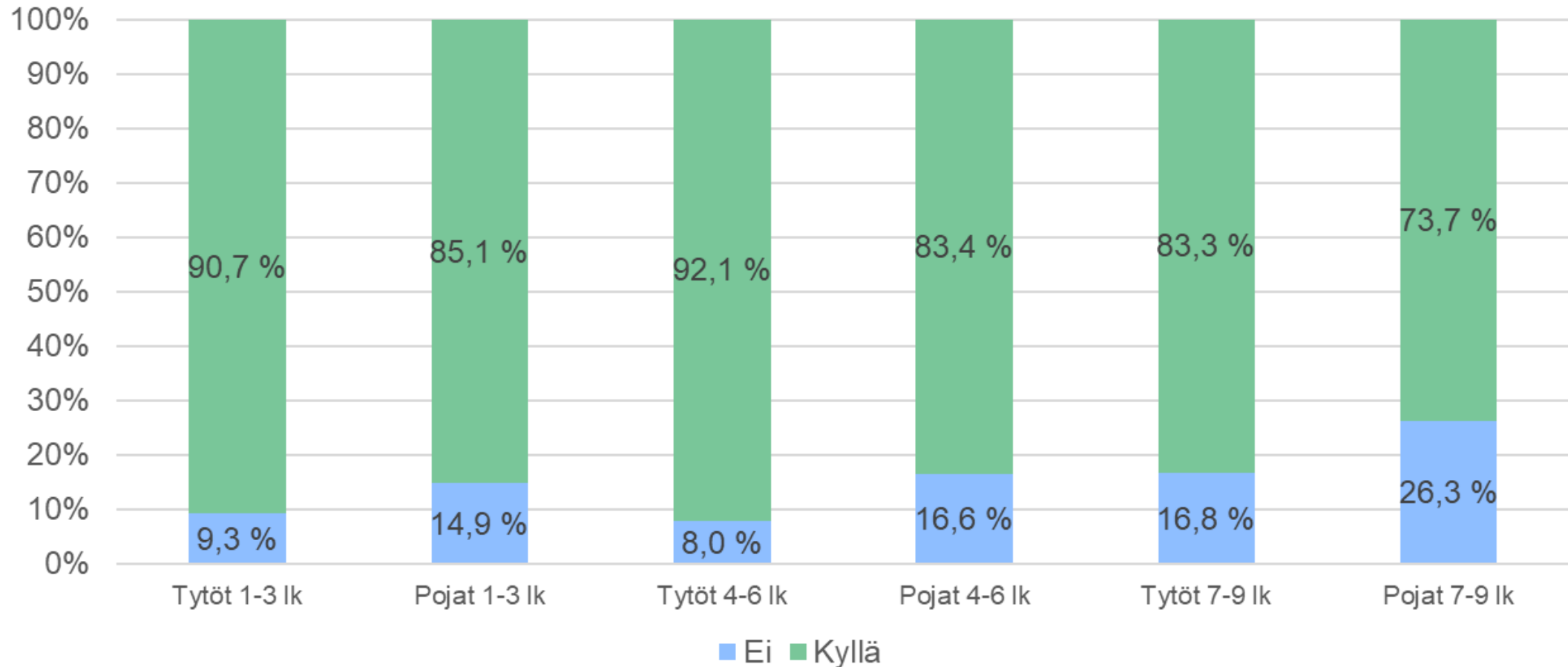
”Voin olla poissa harrastuksesta, jos minulla on koe”

”Harrastuksessa on liikaa kilpailua ja stressiä”

”Harrastuksen ohjaaja pitää koulunkäyntiä tärkeänä”

Kiitos!

okm.fi/koululaiskyselyt-harrastamisesta

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Hankeavustus kunnille Harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseen

Henni Axelin
29.1.2025

Haku käynnissä

- Avustus on tarkoitettu Harrastamisen Suomen mallin mukaiseen harrastustoiminnan järjestämiseen lapsille ja nuorille. Avustusta voi hakea kunta joko yksin tai yhdessä toisten kuntien kanssa.
- Harrastustoiminnan kohderyhmänä on perusopetuksen vuosiluokkien 1–9 oppilaat.
- **Haku on alkanut 28.1.2025 ja päättyy 4.3.2025 klo 16.15.**
- Hakuilmoitus: <http://okm.fi/avustukset> sekä <https://aviavustukset.fi> – avustusta haetaan aluehallinnon asiointipalvelussa <http://sahkoinenasiointi.ahtp.fi>.
- Päätökset pyritään tekemään **30.4.2025** mennessä.
- Avustuksiin käytetään noin 14 miljoonaa euroa.
- Avustus koskee lukuvuoden 2025–2026 harrastustoimintaa ja sen käyttöaika on **1.8.2025-31.7.2026**
- Avustukseen sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001) ja nuorisolakia (1285/2016).

Avustuksen tavoite ja lasten kuuleminen

- Tarkoituksena on mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä → nuorisolaki §12 a:
”Tarkoituksena on edistää nuorten hyvinvointia mahdollistamalla perusopetukseen osallistuvalla nuorella mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän jälkeen tai ennen sen alkamista.”
- Harrastukset tulee valita ja järjestää lasten ja nuorten kuulemisesta saatujen toiveiden pohjalta.
- Kuuleminen tulee olla järjestetty vuonna 2024 tai 2025.
- Kunta voi hyödyntää Koululaiskyselyn 2024 tuloksia tai kunnan oman kuulemisen tuloksia.

Avustusta voi käyttää

- Ohjaajien palkka- ja palkkiokuluihin ja matkakuluihin sekä erityisen tuen tarpeessa olevien lasten ja nuorten avustajien edellä mainittuihin kuluihin.
- Kohtuullisiin koordinaattorin palkka- ja matkakuluihin; enintään 20% kokonaiskustannuksista.
- Hyvin perusteltuihin kuljetuskustannuksiin harrastuspaikoille.
- Hankkeesta aiheutuviin tilakustannuksiin silloin, kun koulujen tilojen käyttö harrastamisen sisällön vuoksi ei ole mahdollista (kunnan omien tilojen käytöstä ei voi aiheutua kustannuksia).
- Välttämättömiin ja kohtuullisiin väline- ja materiaalikustannuksiin.
- Kohtuullisiin muihin kustannuksiin (esimerkiksi välipalat, kun lasten ja nuorten jaksaminen niitä edellyttää)
- Avustus voi kattaa enintään 70% avustettavan hankkeen kokonaiskustannuksista.

Minkälaista harrastustoiminnan tulee olla?

Harrastustoiminnan

- Tulee käynnistyä viimeistään syyskuussa 2025 ja tulee kestää koko lukuvuoden ajan.
- Tulee tapahtua välittömästi koulupäivän jälkeen tai ennen sitä. Pääsääntöisesti koulun tiloissa tai koulua lähellä olevissa tiloissa. Perustelluista syistä muualla (esimerkiksi uinti, laskettelu, keilailu, ratsastus, taidemuseokerho).
- Tulee olla joko ohjattua toimintaa tai nuorten omaehtoista harrastamista valvotussa ympäristössä.
- Tulee olla säännöllistä ja viikoittaista (perustelluista syistä tästä voidaan poiketa) Harrastus voi koostua useasta eri lajista tai alasta, jotka vaihtelevat viikoittain tai kuukausittain.
  - **Poikkeuksena ovat uudet harrastuskokeilut yläkoululaisille, jotka kestävät 1–2 kertaa.**

Uutta: harrastuskokeilut yläkoululaisille

- Vahvistaa yläkoululaisten hyvinvointia Harrastamisen Suomen mallin harrastusten kautta
- Harrastuskokeilussa nuoret pääsevät kokeilemaan harrastusta 1-2 kertaa. Harrastus voi tämän jälkeen jatkua viikoittaisena. Harrastuskokeilut tulee järjestää sellaisista harrastuksista, joiden järjestäminen säännöllisesti on realistista.
- Lajien ja alojen valinnassa tulee hyödyntää Koululaiskyselyn 2024 tai muun kuulemisen tuloksia siitä, mitä harrastuksia yläkoululaiset haluaisivat kokeilla.

Hakemuksen sisältö

1. Kuvaus harrastusten järjestäjien valinnasta sekä kunnan, koulujen ja harrastusten järjestäjien välisestä yhteistyöstä.
2. Koulukohtainen suunnitelma harrastustoiminnan järjestämisestä
3. Etsivä harrastustoiminta sekä harrastustoiminnan esteettömyys ja saavutettavuus
4. Harrastusmahdollisuuksista viestiminen
5. Vakuutukset lapsilla ja nuorilla

Arviointikriteerit, laatu ja määrä 1/2

1. Harrastustoiminnan laatu

1.1 Harrastusten järjestäjien valinta ja tiedotus sekä ohjaajien osaaminen

Kuvaus harrastusten järjestäjien valinnasta avoimella haulla ja hausta tiedottamisesta. Kuvaus toimista ja kriteereistä, joilla kunta on varmistanut, että toteutukseen valituilla harrastuksen järjestäjillä / ohjaajilla on tarvittavat tiedot ja taidot huomioiden harrastuksen sisältö sekä lasten ja nuorten kanssa työskentely.

1.2 Lasten ja nuorten osallisuus ja kuulemisen laajuus ja laatu

Hakulomakkeen kuulemista koskevassa kohdassa tulee kuvata, miten harrastustoiveiden kuuleminen on järjestetty ja esitellä miten lasten ja nuorten harrastustoiveet on toteutettu.

Hakulomakkeessa tulee kuvata, miten toteutuu lasten ja nuorten osallisuus. Osallisuus muodostuu erityisesti siitä, että lapset ja nuoret osallistuvat ohjaajan kanssa harrastuksen sisällön suunnitteluun

1.3 Etsivä harrastustoiminta sekä harrastustoiminnan esteettömyys ja saavutettavuus

Arviointikriteerit, laatu ja määrä 2/2

1. Harrastustoiminnan laatu jatkuu...

1.4 Innovatiiviset harrastussisällöt, uudet harrastuskokeilut ja yläkoululaisten mukaan saaminen

Kuvaus uusista harrastuskokeiluista, jotka on tarkoitus järjestää. Kuvaus toimista, miten kunta pyrkii saamaan yläkoululaiset mukaan harrastuksiin (jos yläkoululaisten osallistuminen on nykyisin vähäistä).

1.5 Paikallisten erityispiirteiden huomioiminen

1.6 Toteutuksen kehittämistoimet

2. Suunniteltu harrastuksiin osallistuvien lasten ja nuorten sekä ohjaustuntien määrät. Lasten ja nuorten osuus kaikista kunnan lapsista ja nuorista

Lopuksi

Hyödyntäkää Harrastamisen Suomen mallin yhteyspisteen nettisivujen tietoja, hyviä käytänteitä ja webinaareja:

- Harrastustoimijoiden lista: [Löydä harrastuksen järjestäjä - Harrastamisen Suomen malli](#)
- Etsivän harrastustoiminnan hyvät käytännöt: <https://harrastamisensuomenmalli.fi/tietoa/hyvät-käytanteet/?filter=etsiva-harrastustoiminta>
- Saavutettavuus ja esteettömyys: [Esteettömyys ja saavutettavuus - Harrastamisen Suomen malli](#)

**HARRASTAMISEN
SUOMEN MALLI**

**FULBRIGHT FINLAND
FOUNDATION**

Tutkimassa Harrastamisen Suomen mallia

Dr. Risto Marttinen

George Mason University, Virginia, USA

4 campuses

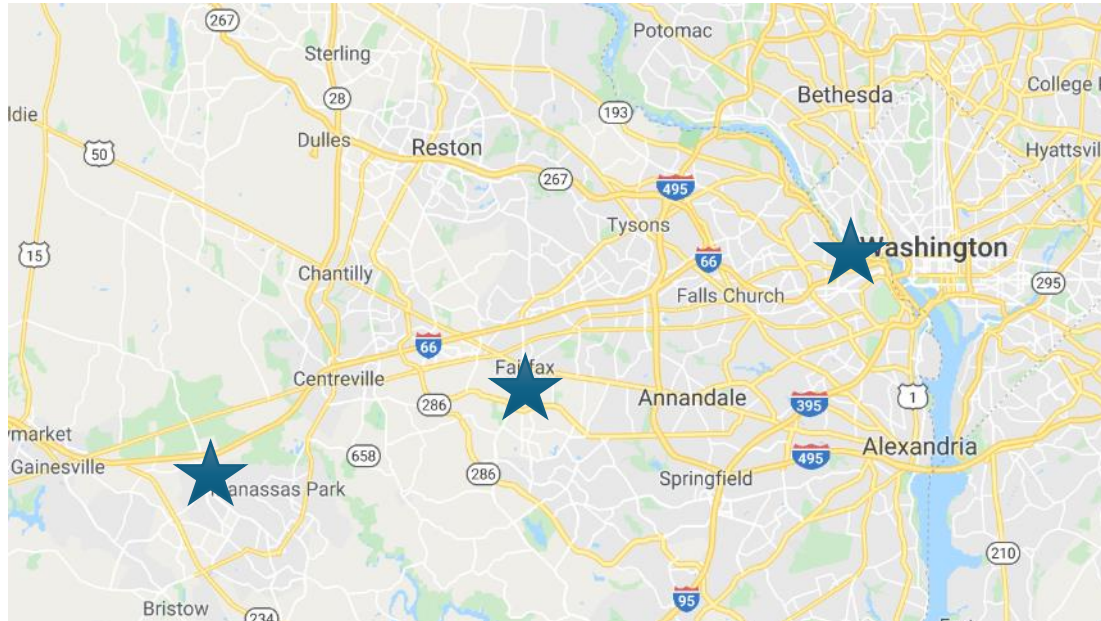
- Fairfax
- Manassas
- Arlington
- South Korea

40,000+
STUDENTS
FALL 2023

REPRESENTING
130 COUNTRIES

50 STATES

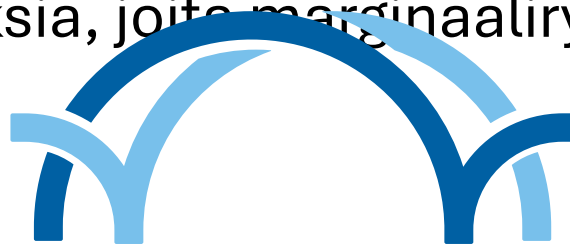

Minun tutkimus

Tutkia HMS:ää (Suomen harrastusmallia)

Miksi?

- Ymmärtääksemme paremmin lasten ja nuorten kokemuksia, jotka osallistuvat HMS:ään, ja tuodaksemme esiin mahdollisia aukkoja tai hukattuja mahdollisuuksia, joita marginaaliryhmiin kuuluvilla opiskelijoilla voi olla.

**FULBRIGHT FINLAND
FOUNDATION**

Metodi

Viiden kuukauden monipaikkainen laadullinen tutkimusprojekti useilla aineistolähteillä

- Phase 1:
  - Haastattelut kunta-/kaupunkitason koordinaattoreiden kanssa
  - Haastattelut ulkopuolisten yritysten kanssa, jotka tarjoavat palveluita lapsille ja nuorille
- Phase 2:
  - Haastattelut valmentajien/ohjaajien kanssa
- Phase 3:
  - Taiteeseen perustuvat haastattelut lasten ja nuorten kanssa
    - Piirrä kuva hyvästä kokemuksesta, piirrä kuva huonosta kokemuksesta
    - Jatkokeskustelu kuvasta ja siirtyminen heidän kokemuksiinsa
  - Ryhmähaastattelut vanhempien kanssa
  - Havaintoja koulun ulkopuolisista toiminnoista

Toissijainen aineisto: HSM-opiskelijakysely

Tutkimus kysymykset

Mitkä ovat HSM ohjelmaan osallistuvien lasten ja nuorten kokemukset harrastuksesta?

Miten vähemmistöryhmien ja muiden marginaaliryhmiin kuuluvat kokemukset HSM ohjelmassa eroavat syntyperäisten Suomalaisten kokemuksista?

Millaisia esteitä tai haasteita vähemmistöryhmien ja muiden marginaaliryhmiin kuuluvat kohtaavat HSM ohjelmaan pääsyssä tai osallistumisessa?

Miksi tutkin HSM?

Koulun ulkopuolisilla ohjelmilla on valtava potentiaali

Suomen mallia tulisi jakaa laajemmin (hyviä asioita tapahtuu!)

Mutta...meidän tulisi ymmärtää mitä lapset ja nuoret kokevat HSMssä

Kysymyksiä?

Risto Marttinen

George Mason University

rmarttin@gmu.edu

risto.marttinen@fulbrightmail.org

Twitter @ristomarttinen or @theHPEpodcast

www.anchor.fm/pwrhpe

THE FINNISH MODEL FOR
LEISURE ACTIVITIES

**Playing with Research
in Health and Physical...**

Playing with Research in Health a...
Subscribed

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Harrastamisen Suomen mallin liikuntaharrastuksesta polku seuratoimintaan

Suomi liikkeelle-ohjelman kehittämisavustus 2025

Avustuksen avulla toimeenpannaan hallitusohjelman mukaista liikunnallisen elämäntavan ja toimintakyvyn poikkihallinnollista Suomi liikkeelle-ohjelmaa, jonka tavoitteena on kääntää liikkuminen kasvuun jokaisessa ikäryhmässä.

Lisää vain liike.

suomiliikkeelle.fi

Hankeavustuksen perustietoja

Suomi liikkeelle -ohjelman kehittämisavustus: Harrastamisen Suomen mallin liikuntaharrastuksesta polku seuratoimintaan

- Hakuilmoitus julkaistu ministeriön nettisivuilla (myös ruotsinkielinen hakuohje)

[Suomi liikkeelle-ohjelman kehittämisavustus: Harrastamisen Suomen mallin liikuntaharrastuksesta polku seuratoimintaan - OKM - Opetus- ja kulttuuriministeriö](#)

- Haku alkoi 28.1.2025
- Haku päättyy 4.3.2025 klo 16.15
- Avustuksiin on käytettävissä 2,6 miljoonaa euroa.
- Avustuspäätökset pyritään tekemään 30.4.2025 mennessä.
- Avustuksen käyttöaika on 1.8.2025 - 31.7.2026.

Haku

- Avustusta voi hakea kunta joko yksin tai yhdessä toisten kuntien kanssa.
- Hankkeessa tulee tehdä yhteistyötä paikallisten liikunta- ja urheiluseurojen tai muiden paikallisten liikuntaa järjestävien yhdistysten kanssa.
- Avustusta haetaan aluehallintovirastojen asiointipalvelussa.
  - <https://sahkoinenasiointi.ahtp.fi/fi>

Avustuksen päätavoite

- Avustuksen avulla toteutetaan Suomi liikkeelle-ohjelman tavoitetta, jossa kokeillaan koulupäivän jälkeisen liikunnan harrastamisen erilaisia toteutustapoja.
- Tulosten perusteella toimivimmat käytännöt vakiinnutetaan osaksi Harrastamisen Suomen mallia.

Avustuksen tarkoitus ja tavoitteet

- Avustus on tarkoitettu liikuntaharrastamisen toimintamallien kehittämiseen siten, että lapsi tai nuori voi joustavasti siirtyä harrastamaan liikuntaa enemmän ja/tai intensiivisemmin kuin mikä on mahdollista Harrastamisen Suomen mallissa.
- Tavoitteena on luoda lapsen tai nuoren liikunnan jatkoharrastamiselle polku koulupäivän yhteydessä järjestetystä harrastamisesta (HSM) seuratoiminnassa tapahtuvaan harrastamiseen.
- Harrastamisen polku voi johtaa uuden liikuntalajin harrastamiseen ja näin lisätä liikunnan monipuolisuutta lapsen ja nuoren elämässä. Tai harrastamisen polku voi johtaa HSM-ryhmässä harrastetun lajin lisätunteihin seuratoiminnassa.
- Seuratoiminnassa harrastamiselta ei voida edellyttää maksuttomuutta.

Huomioita

- Avustukset ovat harkinnanvaraisia.
- Hakemusten arviointi ja keskinäinen vertailu perustuvat kokonaisarviointiin, jossa huomioidaan seuraavat perusteet:
  - Liikunnan harrastamisen määrä lisääntyy
  - Avustettavat hankkeet ja kehittäminen

Liikunnan harrastamisen määrä lisääntyy

- Lapsen ja nuoren liikuntaharrastaminen lisääntyy, kun lapsi tai nuori jatkaa koulupäivän yhteydessä toteutetusta Harrastamisen Suomen mallin mukaisesta liikuntaharrastuksesta seuratoiminnassa tapahtuvaan liikunnan harrastamiseen.
- Hankkeissa tulee kehittää polkua / siltaa seuratoimintaan niille lapsille ja nuorille, jotka eivät vielä harrasta liikuntaa seurassa tai jotka haluavat aloittaa toisen lajin harrastamisen.
- Hankkeissa tulee syntyä selkeä rakenne, joka mahdollistaa lapsen ja nuoren siirtymisen koulupäivän yhteydessä järjestetystä harrastamisesta seuratoimintaan.

Avustettavat hankkeet ja kehittäminen

- Hankkeiden tulee olla kehittämis- ja kokeiluhankkeita, joissa kehitetään menetelmiä ja rakenteita tai sovelletaan aiempia hyviä käytänteitä ja toimintamalleja uudella tavalla.
- Hanketta voidaan toteuttaa yhden tai useamman liikunta- ja urheiluseuran ja/tai muun paikallisen liikuntaa järjestävän yhdistyksen kanssa.
- Hankkeessa voi olla mukana myös naapurikuntien seuroja tai yhdistyksiä.

Hankkeiden sisällöllinen arvioiminen – kiinnitetään huomiota seuraaviin asioihin:

- Hankkeen tavoitteet ja toimenpiteet; laatu ja vaikutukset.
- Kehittämistarpeen kuvaukseen ja perusteluihin, sekä ratkaisutapaan.
- Toiminnan mallinnukseen, odotettuihin tuloksiin sekä tuloksista viestimiseen.
- Toimintamallien, kokeilujen ja pilottien vakiinnuttamisen suunnitelmaan sekä kuvaukseen.
- Toimintaympäristöltään erilaisten ja erikokoisten kuntien hankkeisiin.

Hankkeissa on hyvä kiinnittää huomiota aiemmin koululaiskyselyssä esiin tulleisiin lasten liikunnan harrastustoiiveisiin ja monilajisuuden edistämiseen.

Hankkeen kustannukset

- Avustus voi kattaa enintään 80 prosenttia avustettavan hankkeen kokonaiskustannuksista. Omarahoitusosuuteen ei voi esittää jotain toista valtionavustusta.
- Avustusta voi kohdentaa mallin kehittämisestä ja polun / sillan rakentamisesta aiheutuviin koordinaatiokuluihin sekä pilotoinnista aiheutuviin kohtuullisiin toiminnan kuluihin.

Kehittämisyavustusta voi käyttää seuraaviin hyväksyttäviin kustannuksiin:

- hankekoordinaattorin palkka- ja matkakustannukset
- polun / sillan kautta seuratoimintaan ohjautuvista uusista liikkujista ja uusista ryhmistä aiheutuvat kustannukset
- ohjaajien palkka- ja palkkiokulut, matkakulut, erityisen tuen tarpeessa olevien lasten ja nuorten avustajien em. kulut
- hyvin perustellut kuljetuskustannukset
- hankkeesta aiheutuvat kohtuulliset tilakustannukset, enintään 20 % kokonaiskustannuksista
- välttämättömät ja kohtuulliset väline- ja materiaalikustannukset
- kohtuulliset ja hyvin perustellut muut mallin kehittämisestä ja sillan / polun rakentamisesta aiheutuvat kustannukset

Seuraavia kuluja ei voi esittää hankkeen kokonaiskustannuksiin:

- tilakustannukset, jotka ovat yli 20 % hankkeen kokonaiskustannuksista
- kunnan vakituisen henkilöstön palkkakustannukset (ellei vakituisen henkilön siirtyessä hanketyöhön tilalle palkata toista henkilöä tai kyseessä ole lisätyön lisäkorvaus)
- seurojen olemassa olevan perustoiminnan kustannukset
- OKM:n seuratoiminnan kehittämistuella seuraan perustettujen ryhmien / toiminnan kustannukset
- seurojen perimät harrastus-, jäsen- ja lisenssimaksut
- omatoimisen liikkumisen / liikunnan kustannukset

Hakuaika & hakuohje

28.1.-4.3.2025

https://okm.fi/-/suomi-liikkeelle-ohjelman-kehittamisavustus-harrastamisen-suomen-mallin-liikuntaharrastuksesta-polku-seuratoimintaan?languageId=fi_FI

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Hankeavustukset koulun kerhotoiminnan tukemiseen ja kehittämiseen 2025

Irja Seilola
opetusneuvos
Opetushallitus

Haun kuvaus

- Koulun kerhotoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain (628/1998) 47 §:ssä ja Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014 -asiakirjassa määriteltyä perusopetuksen yhteydessä oppilaille järjestettävää kerhotoimintaa. Koulun kerhotoiminta on osa maksutonta perusopetusta ja sitä toteutetaan oppituntien ulkopuolella osana oppilaan koulupäivän kokonaisuutta.
- Koulun kerhotoiminta rakentaa ja rikastuttaa osaltaan koulun toimintakulttuuria opetussuunnitelman linjausten suuntaisesti vahvistaen yhteisöllisyyttä ja oppilaiden kiinnittymistä kouluun.
- Kerhotoiminnan järjestämisen periaatteet kirjataan paikalliseen opetussuunnitelmaan ja koulun vuosittaiseen lukuvuosisuunnitelmaan. Kerhotoiminnan järjestämis- ja toteuttamistapoja kehitetään, ja oppimisympäristöä muokataan harrastuneisuutta tukevaksi.
- Rahoitus on tarkoitettu pääsääntöisesti vuosiluokille 3–9.

Haun tavoitteet

- Kerhotoiminta mahdollistaa oppilaiden keskinäistä vuorovaikutusta ja osallistumista toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen.
- Kerhotoiminta tukee oppilaiden psyykkistä ja fyysistä hyvinvointia.
- Kerhotoiminta vahvistaa osaltaan oppilaiden laaja-alaista osaamista.
- Kerhotoiminta antaa mahdollisuuksia luovaan toimintaan.
- Kerhotoimintaa suunnataan alueille, joissa on tarjolla vähän harrastetoimintaa lapsille ja nuorille.
- Kerhotoimintaa järjestetään siten, että mahdollisimman monella oppilaalla on mahdollisuus osallistua.

Kuka voi hakea

- Erityisavustus koulun kerhotoiminnan toteuttamiseen ja kehittämiseen voidaan myöntää kunnille ja kuntayhtymille sekä yksityisille opetuksenjärjestäjille, joilla on perusopetuksen järjestämislupa.
- Jokainen opetuksen järjestäjä hakee avustusta yhdellä omalla hakemuksellaan. Avustusten myöntämisen välttämättömät edellytykset
  - Hakija on hakukelpoinen.
  - Hakemus on saapunut määräajassa Opetushallituksen sähköiseen hakupalveluun. Myöhästyneitä hakemuksia ei käsitellä.
  - Hakija on antanut pyydetyt selvitykset aiemmin myönnettyjen valtionavustusten käytöstä. Avustusta ei myönnetä, mikäli selvityksiä aiemmin myönnettyistä avustuksista ei ole toimitettu.
  - Avustuksen käyttötarkoitus on käytölle asetettujen tavoitteiden mukainen.
  - Avustettava hanke, toiminta tai hankinta toteutetaan avustuksen käyttöajan rajoissa.

Haettava rahoitus ja rahoituskausi

- Koulun kerhotoiminnan järjestämiseen ja kehittämiseen myönnetään enintään 2,29 miljoonaa euroa.
- Valtion erityisavustusta myönnetään enintään 70 % hankkeen kokonaismenoista, joten hankkeen omarahoitusosuus on vähintään 30 %.
- Mikäli vuosina 2023 ja 2024 myönnettyjä valtionavustuksia on vielä käyttämättä, hakijaa pyydetään harkitsemaan, onko tarvetta hakea uutta valtionavustusta.
- Koulujen kerhotoiminnan suunnitelmaa tehdessä on hyvä huomioida myös Suomen Harrastamisen mallin- valtionavustushaku ja sen suunnitelma.
- Hakijan tulee tutustua Opetushallituksen yleisohjeeseen valtionavustuksen hakijalle ja käyttäjälle.

Haettava rahoitus ja rahoituskausi

- Avustusta ei voi käyttää järjestäjän perustoiminnan rahoittamiseen, kuten tukiopetukseen tai läksykerhoihin.
- Avustusta voi käyttää välttämättömiin ja hankkeen tavoitteiden toteutumisen kannalta olennaisiin laite-, väline- ja/tai ohjelmistohankintoihin, jos ne ovat korkeintaan 10 % hankkeen kokonaiskustannuksista.
- Laitehankintojen välttämättömyys tulee perustella hakulomakkeessa.
- Avustusta ei myönnetä, jos samaan kehittämistoimintaan saadaan muuta Opetushallituksen myöntämää tai hankeosapuolten ulkopuolista julkista rahoitusta esimerkiksi opetus- ja kulttuuriministeriöltä tai EU:lta.
- Avustusta voidaan käyttää aloitetun kerhotoiminnan jatkamiseen ja kehittämiseen.
- Avustuksen käyttöaika alkaa avustuspäätöksen päiväyksestä ja päättyy 31.12.2026.

Hakeminen ja hakuohjeet

- Tämän valtion erityisavustuksen hakuaika alkoi 28.1.2025 klo 12.00 ja päättyy 10.3.2025 klo 16.15. Myöhästyneitä hakemuksia ei käsitellä.
- Hakemusta on mahdollista muokata hakuajan loppuun asti. Tämä tapahtuu ensimmäisen viestin hakulomakelinkistä. Hakulomakkeen yläpalkista näkyy hakemuksen tila: *Hakemus lähetetty/Hakemusta ei ole lähetetty*.
- Hakuajan päättyessä hakemus on oltava tilassa Hakemus lähetetty. Hakemuksen lähettäjä on vastuussa siitä, että hakemus saapuu perille määräaikaan mennessä. Sähköisen järjestelmän kautta ei voi lähettää hakemusta määräajan jälkeen. Hakemukset käsitellään hakuajan päätyttyä.

Näin hakemus arvioidaan

Valintaperusteina ovat

- haun tavoitteiden ja erityisten painopisteiden huomioiminen
- kerhotoiminnan tarvelähtöisyys ja tavoitteellisuus
- kerhotoiminnan monipuolisuus
- oppilaiden osallisuus kerhotoimintaa suunnittelussa ja toteutuksessa
- kerhojen määrä, kerhoihin osallistuvien oppilaiden määrä suhteessa koulujen kokoon.

Lisätietoja

Koulun kerhotoiminta

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/koulun-kerhotoiminta>

Yleiset kysymykset

perusopetus@oph.fi

Haun vastuvalmistelija 2025:

Minna Harmanen

minna.harmanen@oph.fi

A photograph of a soccer field at sunset. The sun is low on the horizon, creating a warm, golden glow and long shadows. A soccer ball is positioned in the center of the field. In the background, a person is walking on the field. The sky is clear, and there are trees and a building in the distance. The overall mood is peaceful and active.

TUUSULA

Tuusulan malli

Harrastus- ja kerhotoiminnan koordinaattori Tiina Laine

Koulujen kerhotoiminta OPH

- Kerhoja on järjestetty usean vuoden ajan. Kerhoja järjestävät koulujen henkilöstö, seurat, yhdistykset ja yritykset sekä Tuusulan seurakunta
- Osa kouluista todella aktiivisia kerhotoiminnan järjestämisessä
- 17 koulua pienistä kyläkouluista isompiin yhtenäiskouluihin
- Joka koululla on kerhovastaava, joka saa TVA-korvauksen tehtävästään. Yhteisessä kokouksessa jaettu ideoita ja keskusteltu.
- Avustus jaettu oppilasmäärän mukaan
- Kerhosuunnitelma pyydetään kerran lukukaudessa, helmikuussa ja lokakuussa
- Mikäli koulu ei suunnittele ja järjestä toimintaa, voidaan kerhoraha suunnata toiselle koululle tai harrastuskoordinaattorin suunnittelemaan toimintaan

Harrastamisen Suomen malli

- Harrastuskoordinaattori suunnittelee Harrastamisen Suomen mallin harrastukset yhteistyössä koulujen kerhovastaavien kanssa
- Keväällä suunnittelukokous koululla rehtorin ja kerhovastaavan kanssa
- Lasten ja nuorten toiveiden mukaisia . Keväällä 2024 oppilaskuntien avulla kysytyt harrastustoiveita
- Harrastuksia jokaisella 17 koululla ja mm. Urheilukeskuksella, golfkentällä, kuntosaleilla ja pelitalolla

Hyviä käytänteitä

- Harrastuskoordinaattori osa opetuksen asiantuntijatiimiä. Yhteys rehtoreihin, Wilma-tunnukset
- Tuusulan harrastusverkoston tavoitteena edistää lasten ja nuorten vapaa-ajanviettomahdollisuuksia. Tuusulan SRK, 4H, nuorisopalvelut, vapaa-aikapalvelut, kerhovastaavat, vanhempainyhdistys, hyvinvointikoordinaattori, oppimisen asiantuntija, Tuusulan opisto
- Harrastustoiveita käydään läpi verkoston kanssa-> tavoitteena saada eri toimijoiden kanssa lasten ja nuorten toiveet katettua, yhdessä!
- Meidän yhteisenä tavoitteenamme on, että jokainen lapsi ja nuori löytäisi sen oman jutun!
- Yksi LYK-toiminnan tavoitteista edistää harrastusten saavutettavuutta
- Kerhojen ja harrastusten ero ei näy lapsille -> tavoitteena laaja kattaus erilaisia maksutonta toimintaa
- OPH:n avustuksella voimme järjestää lyhyempiä kerhoja pitkin lukuvuotta. HSM-harrastukset ovat lukuvuoden mittaisia
- Tavoitteena saada kaikki kerhot ja harrastukset kunnan harrastuskalenteriin

Pirjo Voutilainen & Tiina Kirjavainen / 29.1.2025

Valtionavustusinfo

**SYDÄN SEN
sanoo**

SIILINJÄRVI

Tervetuloa Siilinjärvelle!

---

21 240

ASUKASTA

2.

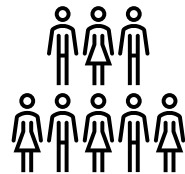
SUURIN KUNTA POHJOIS-SAVOSSA

P-SAVON
LAPSELLI
SIN
KUNTA

8 ALAKOULUA, 2
YLÄKOULUA, LUKIO,
3 AMMATILLISEN
KOULUTUKSEN
YKSIKKÖÄ

OPPILAITA
PERUSOPETUKS
ESSA N. 2700

51

JÄTTIPOTTIA
TULLUT
SIILINJÄRVELLE

SIILINJÄRVI

Harrastamisen Suomen malli Siilinjärvellä

**SYDÄN SEN
sanoo**

SIILINJÄRVI

HSM-kerhot (1/3)

- Lv. 24-25 kerhoja kaikilla kouluilla (1-7 kpl/koulu)
- Toimintaa järjestävät mm. seurat ja järjestöt (4H-yhdistys, Parkour Akatemia, Arkkitehtuuri- ja ympäristökulttuurikoulu Lastu, Vuorelan Kunto, kunnan liikuntatoimi)
- Oppilaiden harrastustoiveiden selvittämisessä on hyödynnetty sekä valtakunnallista koululaiskyselyä että tehty omia Webropol-kyselyjä
- Ilmoittautuminen kerhoihin Hellewi-järjestelmän kautta. Tavoitteena sähköisen kanavan kehittäminen, jotta päästäisiin eroon paperisista osallistujalistoista. Myös seuranta helpottuisi.
- Kerhot pidetään koulun jälkeen

HSM-kerhot (2/3)

- Alakouluissa kokkikerhoja, liikuntakerhoja, parkouria, valokuva- ja elokuvakerhoja, palloilukerhoja, kuvataide-/käsityökerhoja, Ninjagym, liikunnan monilajikerhoja
- Yläkouluissa kuntosalikerhot
- Harrastajia tänä lukuvuonna n. 400
- Kerhoja keväällä 2025 toimii 30
- Suosituimmat kerhot Parkour, Minecraft-etäkerhot ja Kuvis-/kässäkerhot

HSM-kerhot (3/3)

- HSM-kerhotoimintaa hoidetaan yhteistyönä: koordinaattori on koulun arkea tunteva henkilö ja vastaa käytännön järjestelyistä, opetuspalveluiden hallinto on mukana hakemuksissa ja raportoinneissa, harrastustarjotinta pohditaan sivistyspalveluiden eri osa-alueiden ammattilaisten kanssa
- Yhteistyö koulujen kanssa tärkeää jo kerhojen suunnitteluvaiheessa keväällä. Koulujen osallistumisaktiivisuus vaihtelee suuresti ja yhteistyötä pyritään kehittämään edelleen.
- Jatkuva tiedottaminen ja yhteydenpito kouluille sekä harrastusten tarjoajien kanssa on tärkeää
- HSM-kerhojen markkinoinnissa mukana koulut, oppilashuolto ja kunnan eri tiedotuskanavat (mm. Wilma, Facebook)

Koulujen kerhotoiminta Siilinjärvellä

**SYDÄN SEN
sanoo**

SIILINJÄRVI

Koulujen kerhotoiminta (1/2)

- Kerhotoimintaa järjestetään kaikilla kouluilla (2-5 kerhoa / koulu)
- Kerhoja pitää koulun henkilökunta, pääasiassa opettajat
- Kerhot ja niiden sisällöt suunniteltu opettajien kesken
- Oppilaita osallistuu kerhoihin vuosittain n. 500-600
- Kerhot pidetään koulun jälkeen

Koulujen kerhotoiminta (2/2)

- Kerhotoiminnassa painottunut luova toiminta (musiikki, tanssi, bänditoiminta, näytteleminen, kädentaidot, kuvataide) sekä liikunnan lisääminen
- Kerhojen "tuotoksena" esim. esityksiä koulujen tilaisuuksiin (mm. yhdellä koululla toteutettu musikaali!), välitunteihin aktivoivia pihamaalauksia, koulun yhteisiä teemapäiviä
- Yläkouluissa kerhotoiminta on mm. mahdollistanut oppilaiden osallistumisen Erasmus-projekteihin

Kiitos!

Pirjo Voutilainen

pirjo.voutilainen@siilinjarvi.fi

Tiina Kirjavainen

tiina.kirjavainen@siilinjarvi.fi

**SYDÄN SEN
sanoo**

SIILINJÄRVI

SIILINJÄRVI

SYDÄN SEN sanoo